

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2527) ประเภทวิชาเกษตรกรรม มุ่งเน้นด้านการส่งเสริมการประกอบอาชีพ และศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา วิทยาลัยเกษตรกรรมอุบลราชธานี ผู้ประกอบอาชีพอิสระด้านเกษตรกรรม และผู้สำเร็จการศึกษาที่ประกอบอาชีพอิสระ ที่มีต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2527 ประเภทวิชาเกษตรกรรม ในด้านการส่งเสริมประกอบอาชีพอิสระ ผู้วิจัยได้วางขั้นตอนและดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาจากประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารวิทยาลัยเกษตรกรรมอุบลราชธานี จำนวน 8 คน อาจารย์ผู้ปฏิบัติงานสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำนวน 11 คน และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 22 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีสุ่มแบบเจาะจงหรือ สัมภาษณ์ ประกอบด้วย ผู้ประกอบอาชีพอิสระ ด้านเกษตรกรรม จำนวน 7 คน และผู้สำเร็จการศึกษาที่ประกอบอาชีพอิสระ จำนวน 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือที่ใช้สอบถามอาจารย์และนักศึกษา ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1. ศึกษาคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพอิสระตามเกณฑ์ของกรมอาชีวศึกษา ในประเด็น ขอบเขต ความหมายและแนวปฏิบัติ
2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถาม การวิเคราะห์หลักสูตร หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาเกษตรกรรม และคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพอิสระ
3. สัมภาษณ์ผู้บริหาร อาจารย์วิทยาลัยเกษตรกรรมอุบลราชธานี ในแนวปฏิบัติของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพอิสระ
4. สร้างแบบสอบถาม สำหรับสอบถามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา เกี่ยวกับ สภาพการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนแรกสอบถามเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับตอนที่สองสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า เป็นเกณฑ์ในการประเมิน
5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปหาความตรงทางเนื้อหาและขอคำแนะนำแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน คือ
 - 5.1 รองศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - 5.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดารัตน์ บุญนุช หัวหน้าภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - 5.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ เทียนส่อง อาจารย์ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
 - 5.4 อาจารย์ไพฑูรย์ นนทลี ผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรกรรม ฉะเชิงเทรา
 - 5.5 อาจารย์วรวิรุธ รัตนวัน หัวหน้างานหลักสูตร วิทยาลัย

เกษตรกรรม อุบลราชธานี

6. ดำเนินการปรับปรุงแบบสอบถามโดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพอิสระ และนโยบายของกรมอาชีวศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น มี 3 ฉบับ คือ

1. แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับนโยบายทางด้านหลักสูตร การบริหารหลักสูตรและแนวปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ จำนวน 5 ข้อ
2. แบบสัมภาษณ์ผู้สำเร็จการศึกษาที่ประกอบอาชีพอิสระเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับประสบการณ์ในการเรียน การร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร การประกอบอาชีพอิสระ และคุณสมบัติผู้ประกอบอาชีพอิสระ
3. แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบอาชีพอิสระ เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับประสบการณ์ในการประกอบอาชีพอิสระและคุณสมบัติในการประกอบอาชีพอิสระ

แบบสำรวจ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจคุณสมบัติผู้ประกอบอาชีพอิสระที่ระบุอยู่ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และจุดประสงค์รายวิชา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มีขั้นตอนในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. นำเอกสารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2527 สาขาเกษตรกรรม ในส่วนของจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จุดประสงค์รายวิชา มาทำการวิเคราะห์โดยพิจารณาว่า จุดมุ่งหมาย จุดประสงค์นั้นสร้างให้เกิดคุณสมบัติในการประกอบอาชีพอิสระอย่างไร
2. นำผลที่ได้ไปอภิปรายร่วมกับ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานหลักสูตรและการสอน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของการวิเคราะห์ของผู้วิจัย

2. ตรวจสอบเอกสารแนวปฏิบัติในการบริหารหลักสูตรของวิทยาลัยเกษตรกรรม อุบลราชธานี เช่น การจัดเวลาการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การสนับสนุน ด้านงบประมาณ เป็นต้น โดยพิจารณาว่าเป็นการส่งเสริมคุณสมบัติผู้ประกอบอาชีพอิสระใน ข้อใด แล้วให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการตรวจแก้ไขเพื่อความถูกต้อง

3. สรุปการวิเคราะห์หลักสูตรและการตรวจสอบเอกสารแนวปฏิบัติในการบริหาร หลักสูตรเกี่ยวกับการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระว่าได้ส่งเสริมคุณสมบัติผู้ประกอบอาชีพ อิสระข้อใด มากน้อยตามลำดับอย่างไร

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำหนังสือ ขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังกรมอาชีวศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์ เมื่อได้ รับอนุญาตแล้วได้เดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้สำเร็จ การศึกษาที่ประกอบอาชีพอิสระและผู้ประกอบอาชีพอิสระในเดือน มีนาคม ถึงเดือน เมษายน พ.ศ. 2535 และแจกแบบสอบถามแก่อาจารย์และนักศึกษาในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2535 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน

ประชากร	จำนวน ทั้งหมด	แบบสอบถาม ที่ได้รับคืน	แบบสอบถามที่ได้รับคืน คิดเป็นร้อยละ
อาจารย์	15	11	73.33
นักศึกษา ปวส. 1	16	14	87.50
นักศึกษา ปวส. 2	8	8	100
รวม	39	33	84.62

การวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ด้านเอกสารหลักสูตร วิเคราะห์ คุณสมบัติในการประกอบอาชีพอิสระที่ได้กล่าวถึง ระบุไว้หรือกำหนดไว้ในจุดประสงค์ของหลักสูตร จุดประสงค์ของหมวดวิชา จุดประสงค์กลุ่มวิชา แล้วเสนอในรูปแบบการบรรยาย
2. การตรวจเอกสารแนวปฏิบัติในการบริหารหลักสูตร ทำการศึกษาตามหัวข้อคุณสมบัติการประกอบอาชีพอิสระ แล้วสรุปนำเสนอในรูปแบบการบรรยาย
3. การวิเคราะห์สภาพการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระจากแบบสอบถาม ตามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาในการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ ใช้วิธีการคำนวณหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (Mean) และนำมาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย
4. การวิเคราะห์สภาพการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ คุณสมบัติผู้ประกอบการอาชีพอิสระ และปัญหาในการประกอบอาชีพอิสระ จากการสัมภาษณ์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้สำเร็จการศึกษาที่ประกอบอาชีพอิสระและผู้ประกอบอาชีพอิสระ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา ประมวลความถี่ และทดสอบค่าที (t-test) แล้วนำเสนอในรูปแบบการบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย การหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (Mean) และทดสอบค่าที (t-test)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย